

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๕๗๗๖

ที่ กษ ๐๔๐๔/ว. ๗๒

วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการงานสอบบัญชีสำหรับผู้สอบบัญชีภาครัฐ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

เรียน รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ ผู้อำนวยการกอง

ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐

ตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้แจ้งเวียนทิศทางการปฏิบัติงานกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ (Roadmap ๖๖) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในพื้นที่ได้อย่างถูกต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสามารถบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าและแสดงถึงผลลัพธ์เชิงประจักษ์ นั้น

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานสอบบัญชี สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชี ระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และนโยบาย กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงจัดทำแนวทางการบริหารจัดการงานสอบบัญชี สำหรับผู้สอบบัญชีภาครัฐ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ เพื่ออธิบายวิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติงานสอบบัญชี และการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ให้ผู้ปฏิบัติงานใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน สอบบัญชี และการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ จึงขอแจ้งให้ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติ หากวิธีปฏิบัติอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับวิธีปฏิบัติที่กำหนดไว้ในแนวทางการบริหารจัดการงานสอบบัญชีสำหรับผู้สอบบัญชีภาครัฐ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ให้ถือปฏิบัติ ตามแนวทางฯ นี้ ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ถัดจากวันที่แจ้งเวียนแนวทางการบริหารจัดการงานสอบบัญชี สำหรับผู้สอบบัญชีภาครัฐ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ พร้อมทั้งแจ้งให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ในพื้นที่ รับผิดชอบและให้ผู้สอบบัญชีในสังกัดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

(นางสาวอัญมณี ธีรสุทธิ์)

รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ รักษาการแทน

อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

แนวทางการบริหารจัดการงานสอบบัญชีสำหรับผู้สอบบัญชีภาครัฐ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

แนวทางการบริหารจัดการงานสอบบัญชีสำหรับผู้สอบบัญชีภาครัฐ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ จัดทำขึ้นเพื่ออธิบายหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอนในการปฏิบัติงานสอบบัญชี และการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี ของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ให้ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงานสอบบัญชี สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเป็นไปในแนวทางเดียวกันตามมาตรฐานการสอบบัญชี ระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และนโยบายกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ โดยให้ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติ ดังนี้

๑. เกณฑ์ในการจัดระดับผู้สอบบัญชี

ให้หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ จัดระดับผู้สอบบัญชี โดยพิจารณาความรู้ ความสามารถ ความชำนาญงานของผู้สอบบัญชี ประสบการณ์ด้านงานสอบบัญชี ซึ่งผู้ที่ได้รับการจัดระดับ ผู้สอบบัญชีตามเกณฑ์ที่กำหนด ประกอบด้วย การดำรงตำแหน่ง และระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับ งานสอบบัญชี โดยนับแต่วันที่บรรจุเป็นข้าราชการกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ดังนี้

ระดับ ผู้สอบบัญชี	ตำแหน่ง	ระยะเวลา การปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานสอบบัญชี (นับแต่วันที่บรรจุเป็นข้าราชการกรมตรวจบัญชี สหกรณ์)
ระดับ “ต้น”	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ	๔ ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๕ ปี
	เจ้าพนักงานตรวจสอบบัญชีชำนาญงาน	๔ ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๑๕ ปี
ระดับ “กลาง”	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ	๕ ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี
	เจ้าพนักงานตรวจสอบบัญชีชำนาญงาน	๑๕ ปีขึ้นไป
	เจ้าพนักงานตรวจสอบบัญชีอาวุโส	
ระดับ “สูง”	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ	๑๐ ปีขึ้นไป
	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ	
	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีเชี่ยวชาญ	

* การปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานสอบบัญชี ได้แก่ เคยปฏิบัติงานเป็นผู้สอบบัญชี ปฏิบัติงานเป็นผู้ช่วยผู้สอบบัญชี ปฏิบัติงานในกลุ่มกำกับมาตรฐานการบัญชีสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ ปฏิบัติงาน กองกำกับการสอบบัญชีสหกรณ์ กองควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีสหกรณ์ และปฏิบัติงานสำนักมาตรฐานการบัญชี และการสอบบัญชี

อนึ่ง ข้าราชการที่ได้รับการประกาศผ่านการคัดเลือกบุคคลเพื่อให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น แม้ว่าจะยังไม่ผ่านการประเมินผลงานฯ ให้ถือว่าได้ดำรงตำแหน่งที่ผ่านการคัดเลือกนั้นแล้วโดยอนุโลม

๒. การจัดระดับความยากในการสอบบัญชี

การจัดระดับความยากในการสอบบัญชี แบ่งเป็น ๔ ระดับ โดยให้พิจารณาจาก

(๑) องค์ประกอบปัจจัยในการวิเคราะห์ความยากในการสอบบัญชี ดังต่อไปนี้

ปัจจัย	องค์ประกอบปัจจัย	คะแนนปัจจัย	
ขนาด	๑. ทุนดำเนินงาน ๒. รายได้ธุรกิจหลัก ๓. สมาชิก	เล็ก	๑ คะแนน
		ปานกลาง	๒ คะแนน
		ใหญ่	๓ คะแนน
		ใหญ่มาก	๔ คะแนน
		ใหญ่พิเศษ	๕ คะแนน
ความซับซ้อน	๑. กิจกรรมทางการเงิน - การรับฝากเงิน - การให้กู้ ๒. กิจกรรมผลิตและบริการ - การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย - การรวบรวมผลิตผล - การให้บริการและการส่งเสริมการขาย ๓. กิจกรรมต้นทุนการผลิต - ต้นทุนการผลิต ๔. มีสาขา	น้อย	๑ คะแนน
		ปานกลาง	๒ คะแนน
		มาก	๓ คะแนน
		มากที่สุด	๔ คะแนน

(๒) เกณฑ์การจัดระดับความยากในการสอบบัญชี

ปัจจัยในการวิเคราะห์ความยากในการสอบบัญชี				ความยากในการสอบบัญชี (๑) + (๒)	
(๑) ขนาด		(๒) ความซับซ้อน		ช่วงคะแนนรวม	ระดับความยากในการสอบบัญชี
ระดับ	คะแนน	ระดับ	คะแนน		
ใหญ่พิเศษ	๕	มากที่สุด	๔	๗ - ๙	ยากมากที่สุด
ใหญ่มาก	๔	มาก	๓	๕ - ๖	ยากมาก
ใหญ่	๓	ปานกลาง	๒	๓ - ๔	ยากปานกลาง
ปานกลาง	๒	น้อย	๑	๑ - ๒	ยากน้อย
เล็ก	๑				

กรณีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรจัดตั้งใหม่ ให้หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ พิจารณาจัดระดับความยากในการสอบบัญชีตามความเหมาะสมก่อนจึงจะสามารถประเมินความพร้อมรับการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรได้

ทั้งนี้ ก่อนการมอบหมายงานหรือการแต่งตั้งผู้สอบบัญชี หากหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าระดับความยากในการสอบบัญชีที่ปรากฏในระบบบริหารงานสอบบัญชี (CAD_AUDIT) ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์จริงในปีปัจจุบัน ให้จัดทำหนังสือพร้อมชี้แจงเหตุผลในการพิจารณาการจัดระดับความยากในการสอบบัญชีใหม่ โดยแนบเหตุผลความจำเป็นพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเป็นรายสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ พิจารณาเปลี่ยนแปลงระดับความยากในการสอบบัญชีในระบบบริหารงานสอบบัญชี (CAD_AUDIT)

๓. การจำแนกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร และการประเมินความพร้อมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

๓.๑ การจำแนกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร การประเมินความพร้อมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในระบบบริหารงานสอบบัญชี (CAD_AUDIT) จำแนกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเป็น ๕ กลุ่ม ดังนี้

(๑) **กลุ่มพร้อมรับการตรวจสอบ** เป็นสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่สามารถส่งงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงินให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรถึงปีบัญชีปัจจุบัน ไม่ว่างงบการเงินนั้นสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรจะทำด้วยตนเอง หรือมีผู้ช่วยเหลือ

(๒) **กลุ่มไม่พร้อมรับการตรวจสอบ** เป็นสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ไม่สามารถตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินได้ถึงรอบปีบัญชีปัจจุบัน ไม่อยู่ในกลุ่มจัดตั้งใหม่ กลุ่มอาจถูกสั่งเลิกหรือต้องเลิกตามกฎหมาย

(๓) **กลุ่มจัดตั้งใหม่** เป็นสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนตั้งใหม่ระหว่างปี หรือตั้งใหม่ในปีก่อน แต่ยังไม่ได้รับการวางระบบบัญชีและการควบคุมภายใน

(๔) **กลุ่มอาจถูกสั่งเลิก** แยกเป็น

• สหกรณ์ตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งเลิกสหกรณ์ได้

- ไม่เริ่มดำเนินกิจการภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่จดทะเบียน หรือหยุดดำเนินกิจการติดต่อกันเป็นเวลา ๒ ปี นับแต่วันที่หยุดดำเนินกิจการ

- ไม่ส่งสำเนารายงานประจำปีและงบการเงินประจำปีต่อนายทะเบียนสหกรณ์เป็นเวลา ๓ ปี ติดต่อกัน

- ไม่อาจดำเนินกิจการให้เป็นผลดี หรือการดำเนินกิจการของสหกรณ์ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ หรือประโยชน์ส่วนรวม

• กลุ่มเกษตรกรตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗ มีอำนาจสั่งเลิกได้

- ไม่มีการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันรับใบทะเบียน จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร

- ไม่เริ่มดำเนินการภายใน ๑ ปี นับแต่วันจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร หรือหยุดดำเนินการติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี

- ไม่ส่งสำเนางบดุลต่อนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัด ตามมาตรา ๒๔ วรรค ๔ เป็นเวลา ๓ ปี ติดต่อกัน

- การดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง แก่กลุ่มเกษตรกรนั้น หรือกลุ่มเกษตรกรไม่อาจดำเนินการให้เป็นผลดีต่อไปได้

(๕) กลุ่มต้องเลิกตามกฎหมาย

• สหกรณ์ตามมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- มีเหตุตามที่กำหนดในข้อบังคับ

- มีจำนวนสมาชิกน้อยกว่า ๑๐ ราย

- ที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิก

- ล้มละลาย

- นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้เลิกตามมาตรา ๗๑

• กลุ่มเกษตรกรตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร

พ.ศ. ๒๕๔๗

- ตามที่กำหนดในข้อบังคับ

- มีสมาชิกน้อยกว่า ๓๐ ราย ติดต่อกันเกิน ๑๒๐ วัน

- ที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิก

- ศาลพิพากษาให้ล้มละลาย

- นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้เลิกตามมาตรา ๓๓

๓.๒ การประเมินความพร้อมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

เพื่อให้ทราบความสามารถในการจัดทำบัญชีและงบการเงิน ตลอดจนรูปแบบการจัดทำบัญชี ของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรตามสถานการณ์ที่เป็นจริง ณ วันที่ประเมินความพร้อมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

(๑) กลุ่มพร้อมรับการตรวจสอบ ให้ดำเนินการหลังจากที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและ แสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศทางการเงิน ของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร (Input form) เรียบร้อยแล้ว ให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ประเมินความพร้อม สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ภายใน ๑๐ วัน นับถัดจากวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร

กรณีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรไม่สามารถส่งงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงินให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินได้ ภายใน ๖๐ วัน นับถัดจากวันสิ้นปีทางบัญชี ให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์บันทึกเหตุผลที่สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรไม่สามารถส่งงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงินให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินได้ ในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) โดยให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) กรณีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรไม่สามารถส่งงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงินให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินได้แน่นอน ให้ประเมินความพร้อมและวางแผนตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี ในระบบบริหารงานสอบบัญชี (CAD_AUDIT)

(๒) กรณีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรอยู่ระหว่างส่งงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงินให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงิน สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ยังไม่ต้องประเมินความพร้อมใหม่ โดยระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) จะเปิดให้สามารถบันทึกวันที่รับงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงินได้ ภายใน ๙๐ วัน นับถัดจากวันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

อย่างไรก็ตาม หากผู้สอบบัญชีพิจารณาแล้วว่าสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรไม่สามารถส่งงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงินให้ตรวจสอบ หรือไม่สามารถตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรได้แน่นอนโดยไม่ต้องรอให้ครบกำหนด และต้องการประเมินความพร้อมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรก่อน ๖๐ วัน นับถัดจากวันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ผู้สอบบัญชีทำหนังสือแจ้งผลการพิจารณาเสนอต่อหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ พร้อมบันทึกข้อมูลในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) (RA ๑)

๒) หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ทำหนังสือแจ้งผลการพิจารณาต่อผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ เพื่อขออนุมัติให้สามารถประเมินความพร้อมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเปลี่ยนการจำแนกกลุ่มจากกลุ่มพร้อมเป็นกลุ่มไม่พร้อมรับการตรวจสอบหรืออาจถูกสั่งเลิกหรือกลุ่มต้องเลิกตามกฎหมาย

๓) เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ พิจารณาอนุมัติแล้ว ให้ผู้สอบบัญชีประเมินความพร้อมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ในระบบบริหารงานสอบบัญชี (CAD_AUDIT)

(๒) กลุ่มอื่น ๆ นอกเหนือจากกลุ่มพร้อมรับการตรวจสอบ ให้ดำเนินการประเมินความพร้อมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ภายใน ๙๐ วัน นับถัดจากวันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ให้ระบุเหตุผลก่อนการประเมินความพร้อมในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) โดยระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) จะแจ้งเตือนเมื่อเกิน ๖๐ วัน นับถัดจากวันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

ทั้งนี้ หากพิจารณาแล้วว่าสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรไม่สามารถส่งงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงินให้ตรวจสอบ หรือไม่สามารถตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรได้แน่นอนโดยไม่ต้องรอให้ครบกำหนด และต้องการประเมินความพร้อมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรก่อน ๖๐ วัน นับถัดจากวันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ทำหนังสือแจ้งผลการพิจารณาเสนอต่อหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ พร้อมบันทึกข้อมูลในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) (RA ๒)

๒) ประเมินความพร้อมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ในระบบบริหารงานสอบบัญชี (CAD_AUDIT) ทันที และให้วางแผนการปฏิบัติงานในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) ภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับมอบหมายงาน

หากผู้รับผิดชอบไม่ประเมินความพร้อมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรภายในระยะเวลาที่กำหนด ระบบจะทำการล๊อคการบันทึกข้อมูลทำให้ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ **ให้หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์** ทำหนังสือแจ้งเหตุผลเสนอต่ออธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผ่านผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ เพื่อขอลดล๊อคการบันทึกข้อมูลในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) และเมื่อได้รับการปลดล๊อคแล้ว จะสามารถประเมินความพร้อมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในระบบบริหารงานสอบบัญชี (CAD_AUDIT) ได้

ทั้งนี้ ให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ดำเนินการตามกิจกรรมภายหลังจากการจำแนกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร และประเมินความพร้อมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ดังนี้

(๑) กลุ่มพร้อมรับการตรวจสอบ ให้วางแผนการปฏิบัติงานในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) ภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้สอบบัญชี

๑.๑) กลุ่มพร้อมรับการตรวจสอบ ที่สามารถจัดหางบการเงินได้เอง ให้ผู้สอบบัญชีวางแผนปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี และงานสอบบัญชีประจำปีตามข้อ ๗ มาตรฐานการปฏิบัติงานสอบบัญชี

๑.๒) กลุ่มพร้อมรับการตรวจสอบ ที่ไม่สามารถจัดหางบการเงินได้เอง ให้ผู้สอบบัญชีพิจารณาว่า

๑.๒.๑) สามารถเข้าตรวจสอบบัญชีระหว่างปีได้ ให้ผู้สอบบัญชีวางแผนการเข้าปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี และประจำปีตามข้อ ๗ มาตรฐานการปฏิบัติงานสอบบัญชี

๑.๒.๒) ไม่สามารถเข้าตรวจสอบบัญชีระหว่างปีได้ ให้ผู้สอบบัญชีดำเนินการดังนี้

๑) วางแผนเข้าตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี อย่างน้อย ๑ ครั้ง โดยให้กำหนดจำนวนครั้งในการเข้าตรวจแนะนำการจัดทำบัญชีตามความเหมาะสมกับสภาพความจำเป็นที่จะมีผลให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรสามารถส่งงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงิน ให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินได้

๒) แนะนำให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรมอบหมายผู้รับผิดชอบจัดทำบัญชี ในกรณีที่สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรไม่มีผู้รับผิดชอบจัดทำบัญชี พร้อมตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี งบการเงิน และรายละเอียดประกอบงบการเงิน

๓) จัดทำหนังสือรายงานผลการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี เป็นรายสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรต่อหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ตามแบบรายงานผลการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี (เอกสารแนบ ๑) พร้อมบันทึกผลการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี ในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) ภายใน ๓ วันทำการ นับถัดจากวันที่ปฏิบัติงานแล้วเสร็จ

๔) ติดตามผลการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี

๕) จัดทำหนังสือเสนอรายงานผลการติดตามการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชีเป็นรายสหกรณ์ต่อหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ตามแบบรายงานผลการติดตามการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี (เอกสารแนบ ๒)

๖) กรณีพบข้อสังเกตให้หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สำเนา รายงานผลการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชีและรายงานผลการติดตามการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชีให้สหกรณ์จังหวัดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ทั้งนี้ สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่วางแผนการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี ให้หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานประจำปี พร้อมปัญหาอุปสรรคเสนอ ต่อผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ และให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ สรุปผล การปฏิบัติงานประจำปี พร้อมปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่รับผิดชอบเสนอต่ออธิบดี กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ผ่านผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี รวมทั้งให้สำนักมาตรฐานการบัญชี และการสอบบัญชีสรุปผลการปฏิบัติงานประจำปี พร้อมปัญหาและอุปสรรคเสนอต่ออธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และแจ้งให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ทราบ

อนึ่ง หากผู้สอบบัญชีได้ตรวจแนะนำการจัดทำบัญชีและติดตามผล การตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี ซึ่งสหกรณ์เป้าหมายกระดาศทำการอิเล็กทรอนิกส์ : EWP หรือระบบจัดการ กระดาศทำการ : CAD-WP ให้ผู้สอบบัญชีนำเข้ารายงานผลการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชีและรายงานผลการ ติดตามการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชีไว้ในกระดาศทำการอิเล็กทรอนิกส์ : EWP หรือระบบจัดการกระดาศทำการ : CAD-WP ด้วย

(๒) กลุ่มไม่พร้อมรับการตรวจสอบ ให้วางแผนงานในระบบแผน และผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) ภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับมอบหมายงาน โดยให้วางแผนเข้าตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี อย่างน้อย ๑ ครั้ง โดยปฏิบัติเช่นเดียวกับ ข้อ ๑.๒.๒) เมื่อสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรสามารถส่งงบการเงินและรายละเอียด ประกอบงบการเงินให้ตรวจสอบได้ ให้หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ เสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีไปยังสำนักงาน ตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ และพิจารณาวางแผนการปฏิบัติงานในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN)

(๓) กลุ่มจัดตั้งใหม่ ให้วางแผนงานในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) ภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับมอบหมายงาน โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

- ๓.๑) ชี้แจงเกี่ยวกับการเงินและการบัญชีต่อที่ประชุมคณะผู้จัดตั้ง
  - ๓.๒) ชี้แจงความสำคัญของการจัดทำบัญชีต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ พร้อมแนะนำให้มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบในการจัดทำบัญชี
  - ๓.๓) วางระบบบัญชีและการควบคุมภายใน
    - ๓.๓.๑) แนะนำการจัดทำเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีที่เหมาะสมกับ ลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
    - ๓.๓.๒) แนะนำวิธีการจัดทำบัญชีและงบการเงินตามประเภทของสหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร (Manual และ/หรือโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์)
    - ๓.๓.๓) แนะนำการวางระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมกับลักษณะ การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
  - ๓.๔) รายงานผลการวางระบบบัญชีและการควบคุมภายในต่อหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์
  - ๓.๕) บันทึกข้อมูลผู้รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีในระบบฐานข้อมูลบุคลากรสหกรณ์
  - ๓.๖) เข้าตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี งบการเงิน และรายละเอียดประกอบ งบการเงินเพื่อให้สามารถจัดทำบัญชีและงบการเงินได้
- ทั้งนี้ หากสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรสามารถส่งงบการเงินและรายละเอียดประกอบ งบการเงินให้ตรวจสอบได้ ให้หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ เสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีไปยังสำนักงานตรวจ บัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ และวางแผนการปฏิบัติงานในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN)

(๔) กลุ่มอาจถูกสั่งเลิก และกลุ่มต้องเลิกตามกฎหมาย ให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ประสานสหกรณ์จังหวัด เพื่อยืนยันสถานะของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

๔.๑) กรณีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงสถานะ ไม่เข้าเงื่อนไขกลุ่มอาจถูกสั่งเลิก/กลุ่มต้องเลิกตามกฎหมาย ให้วางแผนการปฏิบัติงานในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) ภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับมอบหมายงาน โดยให้พิจารณาเข้าตรวจแนะนำการจัดทำบัญชีหากสามารถจัดส่งงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงินให้ตรวจสอบได้ ให้หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์มอบหมายงานสอบบัญชี และผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในระบบบริหารงานสอบบัญชี (CAD_AUDIT) รวมทั้งเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีไปยังสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ แล้วจึงปฏิบัติงานสอบบัญชีและบันทึกผลการปฏิบัติงานในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN)

๔.๒) กรณีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรไม่มีการเปลี่ยนแปลงสถานะ หรือนายทะเบียนสหกรณ์ไม่ดำเนินการสั่งเลิกติดต่อกันเป็นเวลา ๒ ปี และที่ประชุมคณะทำงานระดับจังหวัดแก้ไขปัญหาในการดำเนินการของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่มีข้อบกพร่อง (จกบ.) ไม่มีการดำเนินการใด ๆ ให้สรุปผลการติดตามเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐

ทั้งนี้ ให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ สรุปผลการยืนยันสถานะและติดตามการเสนอเลิกของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่รับผิดชอบเสนอต่ออธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ผ่านผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี และให้สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชีรวบรวมผลการติดตามการเสนอเลิกเสนออธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เพื่อแจ้งนายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

๔. สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ชำระบัญชี ให้ผู้สอบบัญชีดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ จัดทำหนังสือประสานผู้ชำระบัญชีเพื่อติดตามความเคลื่อนไหวการชำระบัญชี

๔.๒ ตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงิน ณ วันเลิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

(๑) สอบทานงบการเงิน ณ วันเลิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เพื่อตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนในเบื้องต้นว่างบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงินครบถ้วน และมียอดสัมพันธ์กัน หากพบว่าไม่ถูกต้องให้จัดทำหนังสือแจ้งผู้ชำระบัญชีดำเนินการแก้ไข และบันทึกข้อมูลในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN)

(๒) ตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงิน ณ วันเลิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เพื่อให้ผู้ชำระบัญชีเสนองบการเงินต่อที่ประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติ แล้วส่งงบการเงิน ณ วันเลิกต่อนายทะเบียนสหกรณ์ ในกรณีที่การประชุมใหญ่ไม่ครบองค์ประชุมให้ผู้ชำระบัญชีเสนองบการเงินต่อนายทะเบียนสหกรณ์เพื่ออนุมัติ ทั้งนี้ หากพบว่าไม่สามารถตรวจสอบงบการเงิน ณ วันเลิกได้ให้ทำหนังสือแจ้งผู้ชำระบัญชีดำเนินการแก้ไข เพื่อให้ผู้สอบบัญชีสามารถตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงิน ณ วันเลิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรได้

(๓) รายงานผลการตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงิน ณ วันเลิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ชำระบัญชีในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN)

๔.๓ ตรวจสอบและรับรองรายงานการชำระบัญชี และรายการย่อของบัญชีที่ชำระ

(๑) สอบทานรายงานการชำระบัญชี และรายการย่อของบัญชีที่ชำระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนในเบื้องต้นว่ารายงานการชำระบัญชี และรายการย่อของบัญชีที่ชำระครบถ้วน และมียอดสัมพันธ์กัน หากพบว่าไม่ถูกต้องให้จัดทำหนังสือแจ้งผู้ชำระบัญชีดำเนินการแก้ไข และบันทึกข้อมูลในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN)

(๒) ตรวจสอบและรับรองรายงานการชำระบัญชี พร้อมทั้งรายการย่อของบัญชีที่ชำระ หากพบว่าไม่สามารถตรวจสอบได้ ให้จัดทำหนังสือแจ้งผู้ชำระบัญชีดำเนินการแก้ไขให้สามารถตรวจสอบ และรับรองรายงานการชำระบัญชีได้

(๓) รายงานผลการตรวจสอบและรับรองรายงานการชำระบัญชี และวันที่ที่นายทะเบียน สหกรณ์ถอนชื่อออกจากทะเบียนในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN)

๔.๔ รายงานสรุปผลสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการชำระบัญชี และไม่สามารถตรวจสอบได้ พร้อมปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ ทั้งนี้ ให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ รวบรวมและสรุปผลสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการชำระบัญชี และไม่สามารถตรวจสอบได้ พร้อมปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่รับผิดชอบเสนอ ต่ออธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ผ่านผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี และให้สำนัก มาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชีจัดทำรายงานผลการชำระบัญชีเสนอต่ออธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และ แจ้งนายทะเบียนสหกรณ์ทราบ

๕. การมอบหมายงานสอบบัญชีและการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

๕.๑ การมอบหมายงานสอบบัญชี

ให้หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ พิจารณามอบหมายงานสอบบัญชีสำหรับ สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่พร้อมรับการตรวจสอบให้ผู้สอบบัญชีอย่างเหมาะสมตามระดับผู้สอบบัญชีและระดับความยาก ในการสอบบัญชี เสนอผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ พิจารณาก่อนแต่งตั้งผู้สอบบัญชี โดยมีการหมุนเวียนไม่ให้เป็นผู้สอบบัญชีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเดิมติดต่อกันเกิน ๓ ปี ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด ดังนี้

ระดับ ผู้สอบบัญชี	ตำแหน่ง	ระดับความยากในการสอบบัญชี ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ระดับ “ต้น”	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ	ยากน้อย , ยากปานกลาง
	เจ้าพนักงานตรวจสอบบัญชีชำนาญงาน	
ระดับ “กลาง”	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ	ยากน้อย , ยากปานกลาง , ยากมาก
	เจ้าพนักงานตรวจสอบบัญชีชำนาญงาน	
	เจ้าพนักงานตรวจสอบบัญชีอาวุโส	
ระดับ “สูง”	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ	ทุกระดับความยาก
	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ	
	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีเชี่ยวชาญ	

อนึ่ง สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์อาจจัดให้มีการประชุมผู้สอบบัญชีและผู้ช่วย ผู้สอบบัญชี เพื่อกำหนดผู้รับผิดชอบร่วมกันในการมอบหมายงานสอบบัญชีทั้งหมดในสำนักงาน

๕.๒ การแต่งตั้งผู้สอบบัญชีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ ปฏิบัติ ดังนี้

๕.๒.๑ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐

(๑) พิจารณาความเหมาะสมในการมอบหมายงานสอบบัญชีของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ในพื้นที่รับผิดชอบ ก่อนพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

(๒) ให้แต่งตั้งผู้สอบบัญชีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ตามรอบปีบัญชีหลังจากผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นต่องบการเงินเรียบร้อยแล้วภายใน ๔๕ วัน นับถัดจากวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

ทั้งนี้ กรณีที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์มีผู้สอบบัญชีแต่ละระดับในจำนวนที่ไม่สอดคล้องกับจำนวนสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในแต่ละระดับความยากในการสอบบัญชี หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถมอบหมายงานสอบบัญชีได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ให้หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ใช้ดุลยพินิจมอบหมายงานให้เหมาะสมตามเหตุจำเป็น โดยให้อำนาจการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ ทบทวนและพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้เป็นไปอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงได้ตามจำเป็น

๖. มาตรฐานเวลาการปฏิบัติงานสอบบัญชี

มาตรฐานเวลาการปฏิบัติงานสอบบัญชี ให้นับเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ผู้สอบบัญชีเริ่มเข้าปฏิบัติงานสอบบัญชีวันแรก จนถึงวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงิน โดยให้นับเฉพาะวันที่ปฏิบัติงานจริงเท่านั้น ซึ่งให้นับรวมจำนวนวันที่ผู้สอบบัญชีใช้ในการวางแผนงานสอบบัญชี และการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีระหว่างปี เป็นวันปฏิบัติงานตามมาตรฐานเวลาการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วย ดังนี้

ระดับความยากในการสอบบัญชี	มาตรฐานเวลาการปฏิบัติงานสอบบัญชี (วัน)
ยากมากที่สุด	๔๕
ยากมาก	๓๐
ยากปานกลาง	๒๐
ยากน้อย	๑๐

กรณีที่ผู้สอบบัญชีมีความจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการปฏิบัติงานสอบบัญชีเกินกว่ามาตรฐานเวลาที่กำหนดโดยมีเหตุผลอันสมควร เช่น สหกรณ์มีการทุจริต การดำเนินธุรกิจที่มีความซับซ้อนเป็นพิเศษ สหกรณ์มีการดำเนินธุรกิจใหม่ในปีบัญชีปัจจุบัน หรือสหกรณ์ตั้งใหม่มีความยากในการสอบบัญชีมาก ผู้สอบบัญชีสามารถขอยาวระยะเวลาในการปฏิบัติงานสอบบัญชีได้ โดยเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ ผ่านหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ในพื้นที่พิจารณาตามที่เห็นสมควร

๗. มาตรฐานการปฏิบัติงานสอบบัญชี

๗.๑ การวางแผนงานสอบบัญชี

ให้ผู้สอบบัญชีวางแผนงานสอบบัญชีสำหรับแต่ละสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มพร้อมรับการตรวจสอบที่จัดทำงบการเงินได้เอง และกลุ่มพร้อมรับการตรวจสอบที่จัดทำงบการเงินโดยผู้อื่น ซึ่งผู้สอบบัญชีพิจารณาว่าสามารถเข้าตรวจสอบบัญชีระหว่างปีได้ ให้เป็นไปตามขั้นตอนการวางแผนงานสอบบัญชีที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด ซึ่งประกอบด้วย

(๑) วิเคราะห์โครงสร้างทางการเงิน สแกนธุรกรรมเชิงลึกของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร กรณีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลให้ประเมินมาตรฐานขั้นต่ำในการควบคุมภายในและการรักษาความปลอดภัย สำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ประมวลผลข้อมูล ในระบบ CAD_Checklist และหากสหกรณ์ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ Full Pack ที่ใช้ทั้ง SmartMember และ SmartManage ควรนำข้อมูลจาก SmartMonitor มาใช้ในการวางแผนงานสอบบัญชี

(๒) ประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี โดยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์โครงสร้างทางการเงิน สแกนธุรกรรมเชิงลึกของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร และประเมินมาตรฐานขั้นต่ำในการควบคุมภายในและการรักษาความปลอดภัย สำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ประมวลผลข้อมูล (CAD_Checklist) มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

(๓) จัดทำแผนการสอบบัญชีโดยรวม ให้สอดคล้องกับผลการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี และกำหนดวิธีการตรวจสอบที่ตอบสนองต่อความเสี่ยง ซึ่งผู้สอบบัญชีควรเน้นการทดสอบการควบคุมในการตรวจสอบบัญชีระหว่างปี เพื่อทดสอบเกี่ยวกับประสิทธิภาพของระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายใน ให้ทราบว่ามีการกำหนดระบบการควบคุมภายในอย่างเหมาะสมที่จะป้องกัน ตรวจพบหรือแก้ไข การแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ โดยมีการปฏิบัติโดยสม่ำเสมออย่างถูกต้องหรือไม่

(๔) จัดทำแนวการสอบบัญชีให้สอดคล้องกับแผนการสอบบัญชีโดยรวม กรณีผู้สอบบัญชีใช้โปรแกรมช่วยตรวจสอบ CATS หรือ ACL หรือใช้ทั้ง CATS และ ACL ผู้สอบบัญชีควรกำหนดวิธีการตรวจสอบในแนวการสอบบัญชีในเรื่องดังกล่าวให้มีความชัดเจนด้วย

กรณีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มพร้อมรับการตรวจสอบที่จัดทำงบการเงินได้เอง ซึ่งผู้สอบบัญชีใช้ระบบกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ : EWP เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน ผู้สอบบัญชีไม่ต้องจัดทำแผนการสอบบัญชีโดยรวมเพื่อนำเข้าไปในกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ : EWP เนื่องจากระบบกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ : EWP มีข้อมูลที่สอดคล้องกับการจัดทำแผนการสอบบัญชีโดยรวมอยู่แล้ว ทั้งนี้ ให้ผู้สอบบัญชีกำหนดระดับความมีสาระสำคัญไว้ในกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ : EWP ด้วย ทั้งนี้ ผู้สอบบัญชีต้องเสนอผลการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี แผนการสอบบัญชีโดยรวม (กรณีที่ทำกระดาษทำการด้วยมือ) และแนวการสอบบัญชี ต่อหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ เพื่อสอบทานให้แล้วเสร็จก่อนเข้าปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีระหว่างปี

๗.๒ การตรวจสอบบัญชีระหว่างปี

(๑) ให้ผู้สอบบัญชีวางแผนการเข้าปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีระหว่างปี อย่างน้อย ๑ ครั้ง และเข้าตรวจสอบบัญชีระหว่างปีครั้งแรกก่อนวันสิ้นปีทางบัญชีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรไม่น้อยกว่า ๔ เดือน

กรณีปีทางบัญชีของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ในพื้นที่การกระจุกตัวจำนวนมาก ผู้สอบบัญชีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรสามารถพิจารณาวางแผนและเข้าตรวจสอบบัญชีระหว่างปีครั้งแรกก่อนวันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรน้อยกว่า ๔ เดือนได้ โดยระบุเหตุผลและความจำเป็นในแผนการสอบบัญชีโดยรวม และให้รายงานให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ ทราบด้วย

(๒) กรณีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่มีปัญหาการทุจริต หรือมีข้อบกพร่องซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์ใช้อำนาจตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สั่งให้สหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องให้ผู้สอบบัญชีวางแผนเข้าตรวจสอบบัญชีระหว่างปีทุกไตรมาส เพื่อแก้ไขปัญหาได้ทันต่อสถานการณ์ (ระยะเวลาตามปีบัญชีสหกรณ์ รวมการเข้าตรวจสอบบัญชีประจำปีด้วย)

(๓) กรณีผู้สอบบัญชีตรวจพบข้อสังเกตในการตรวจสอบบัญชีระหว่างปี ให้จัดทำหนังสือเสนอข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบบัญชี โดยให้หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ พิจารณากลับกรองข้อสังเกตที่ตรวจพบ หากเห็นว่าเป็นข้อสังเกตที่ควรแจ้งให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรทราบ เพื่อให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรแก้ไขให้ดำเนินการ ดังนี้

(๓.๑) แจ้งข้อสังเกตเป็นลายลักษณ์อักษรต่อประธานกรรมการสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

(๓.๒) รายงานเป็นลายลักษณ์อักษรต่อรองนายทะเบียนสหกรณ์ในพื้นที่ หรือนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัด และสำเนาให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ ทราบ

(๓.๓) บันทึกข้อสังเกตในระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานข้อสังเกตที่ตรวจพบ Cad_Notice และระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) ภายใน ๓ วันทำการ นับถัดจากวันที่รายงานต่อประธานกรรมการสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

(๓.๔) หากสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรดำเนินการแก้ไขข้อสังเกตให้บันทึกข้อมูลผลการแก้ไขข้อสังเกตในระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานข้อสังเกตที่ตรวจพบ Cad_Notice ภายใน ๓ วันทำการ นับถัดจากวันที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบผลการแก้ไขแล้วเสร็จ

๗.๓ การตรวจสอบบัญชีประจำปี

ก่อนวันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ให้ผู้สอบบัญชีทำหนังสือถึงสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เพื่อเตรียมความพร้อมในการปิดบัญชีประจำปี โดยแจ้งสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้จัดทำงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงินส่งให้ผู้สอบบัญชี เพื่อขอรับบริการตรวจสอบบัญชีประจำปี โดยเร็ว (เอกสารแนบ ๓) ทั้งนี้ หากสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรไม่จัดส่งงบการเงินพร้อมรายละเอียดประกอบงบการเงินให้ผู้สอบบัญชี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี ให้ทำหนังสือแจ้งเตือนและหากยังไม่ได้รับงบการเงินดังกล่าว ภายใน ๖๐ วัน นับถัดจากวันสิ้นปีทางบัญชีให้แจ้งเตือนอีกครั้งก่อนการประเมินความพร้อมใหม่ตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดต่อไป (เอกสารแนบ ๔)

เมื่อสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรส่งงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงินให้ตรวจสอบ ผู้สอบบัญชีต้องสอบถามเบื้องต้นว่า งบการเงิน และรายละเอียดประกอบงบการเงินครบถ้วน มีความสัมพันธ์กัน พร้อมรับการตรวจสอบบัญชีประจำปี

(๑) ให้ผู้สอบบัญชีทำหนังสือแจ้งกำหนดเวลาเข้าตรวจสอบให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรทราบ

(๒) ให้ผู้สอบบัญชีเสนอรายงานการสอบบัญชี งบการเงิน และกระดาษทำการ ต่อหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ เพื่อสอบถามก่อนที่ผู้สอบบัญชีจะแสดงความเห็นต่องบการเงิน

(๓) กรณีผู้สอบบัญชีตรวจพบว่าสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรต้องปรับปรุงรายการบัญชี หรือผู้สอบบัญชีต้องแสดงความเห็นที่แตกต่างจากแบบไม่มีเงื่อนไข ให้ผู้สอบบัญชีนำเสนอรายการปรับปรุงบัญชี หรือแจ้งข้อสังเกตเป็นลายลักษณ์อักษรต่อประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้ดำเนินการแก้ไข พร้อมเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อชี้แจงรายการดังกล่าว และเสนอแนวทางแก้ไขต่อคณะกรรมการดำเนินการก่อนการแสดงความเห็นต่องบการเงิน

ทั้งนี้ หากผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นที่แตกต่างจากแบบไม่มีเงื่อนไขให้ผู้สอบบัญชีแจ้งข้อสังเกต ตามข้อ ๗.๓ (๔)

(๔) กรณีผู้สอบบัญชีตรวจพบข้อสังเกตในการตรวจสอบบัญชีประจำปี ให้จัดทำหนังสือเสนอข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบบัญชี โดยให้หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พิจารณา กลับกรองข้อสังเกตที่ตรวจพบ หากเห็นว่าเป็นข้อสังเกตที่ควรแจ้งให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรทราบ เพื่อให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรแก้ไขให้ดำเนินการ ดังนี้

(๔.๑) แจ้งข้อสังเกตเป็นลายลักษณ์อักษรต่อประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

(๔.๒) รายงานเป็นลายลักษณ์อักษรต่อรองนายทะเบียนสหกรณ์ในพื้นที่หรือนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัด และสำเนาให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ ทราบ

(๔.๓) บันทึกข้อสังเกตในระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานข้อสังเกตที่ตรวจพบ Cad_Notice และระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) ภายใน ๓ วันทำการ นับถัดจากวันที่รายงานต่อประธานกรรมการสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

(๔.๔) หากสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรดำเนินการแก้ไขข้อสังเกตให้บันทึกข้อมูลผลการแก้ไขข้อสังเกตในระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานข้อสังเกตที่ตรวจพบ Cad_Notice ภายใน ๓ วันทำการ นับถัดจากวันที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบผลการแก้ไขแล้วเสร็จ

ทั้งนี้ หากผู้สอบบัญชี

๑. พิจารณาแล้วเห็นว่า**ไม่สามารถตรวจสอบบัญชีของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรได้แน่นอน** โดยไม่รอให้ครบ ๙๐ วัน นับถัดจากวันที่สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรส่งงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงิน ให้ผู้สอบบัญชีทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ ผ่านหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ เพื่อขออนุมัติให้สามารถประเมินความพร้อมรับการตรวจสอบสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรใหม่

๒. **ไม่สามารถตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินได้** ภายใน ๙๐ วัน นับถัดจากวันที่สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรส่งงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงิน ให้ผู้สอบบัญชีทำหนังสือพร้อมระบุเหตุผลที่ไม่สามารถแสดงความเห็นต่องบการเงินได้ภายใน ๙๐ วัน นับถัดจากวันที่สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรส่งงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงิน ถึงผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ ผ่านหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ เพื่อขอปลดล็อกการบันทึกผลการปฏิบัติงาน โดยสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ จะเป็นผู้บันทึกเหตุผลลงในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) ก่อนดำเนินการปลดล็อกระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) ให้แก่ผู้สอบบัญชี

ทั้งนี้ เมื่อสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ บันทึกเหตุผลลงในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) แล้ว ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณี**ไม่สามารถแสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรได้แน่นอน** ให้ประเมินความพร้อมรับการตรวจสอบสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรใหม่ และวางแผนตรวจแนะนำการจัดทำบัญชีในระบบบริหารงานสอบบัญชี (CAD_AUDIT)

(๒) กรณี**อยู่ระหว่างตรวจสอบงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงินและคาดว่าจะแสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรได้** สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ยังไม่ต้องประเมินความพร้อมรับการตรวจสอบสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรใหม่ โดยระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) จะเปิดให้สามารถบันทึกผลการปฏิบัติงานสอบบัญชีได้ ภายใน ๑๒๐ วัน นับถัดจากวันรับงบการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

อนึ่ง หากผู้สอบบัญชี**ไม่สามารถแสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเกิน ๑๒๐ วัน** นับถัดจากวันที่สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรส่งงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงิน ให้ผู้สอบบัญชีทำหนังสือพร้อมระบุเหตุผลที่ไม่สามารถแสดงความเห็นต่องบการเงินเกิน ๑๒๐ วัน นับถัดจากวันที่สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรส่งงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงิน ถึงอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผ่านผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ และหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ เพื่อขอประเมินความพร้อมใหม่กรณีที่ไม่สามารถแสดงความเห็นต่องบการเงินได้แน่นอน หรือขอปลดล็อกการบันทึกผลการปฏิบัติงาน โดยสำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชีจะเป็นผู้บันทึกผลการปฏิบัติงานสอบบัญชีลงในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) ให้แก่ผู้สอบบัญชี

๗.๔ การขอคำปรึกษาหารือ

ในระหว่างการตรวจสอบบัญชี หรือในระหว่างที่ผู้สอบบัญชีสหกรณ์สอบทานงานขั้นสุดท้ายก่อนเสร็จสิ้นงานตรวจสอบ เพื่อสรุปผลการตรวจสอบบัญชีประจำปีและแสดงความเห็นต่องบการเงิน ผู้สอบบัญชีตรวจพบว่า มีประเด็นความซับซ้อน หรือรายการผิดปกติทางบัญชี หรือสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรมีธุรกิจที่มีลักษณะพิเศษเกี่ยวกับระบบบัญชี หรือมีปัญหาทางด้านการตรวจสอบ ซึ่งมีความจำเป็นต้องขอคำปรึกษาหารือให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ให้ผู้สอบบัญชีขอคำปรึกษาหารือจากหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษร

(๒) หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ให้คำปรึกษาหารือ กรณีมีความเห็นต่างหรือไม่สามารถสรุปการให้คำปรึกษาหารือได้ ให้ทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษร โดยบันทึกคำปรึกษาหารือพร้อมความเห็นที่แตกต่างหารือไปยังสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐

(๓) สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ ให้คำปรึกษาหารือ กรณีมีความเห็นต่างหรือไม่สามารถสรุปการให้คำปรึกษาหารือได้ ให้ทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษร โดยบันทึกคำปรึกษาหารือพร้อมความเห็นที่แตกต่างหารือไปยังสำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี

(๔) สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี ให้คำปรึกษาหารือและแจ้งความเห็นกลับไปยังสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ เพื่อแจ้งผลต่อสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์และผู้สอบบัญชี

๗.๕ การรายงานการสอบบัญชี

(๑) รายงานการสอบบัญชีระหว่างปี

ให้รายงานผลการตรวจสอบบัญชีระหว่างปีภายใน ๑๐ วัน นับถัดจากวันที่เสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน กรณีสหกรณ์เสนอต่ออธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ผ่านหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ และกรณีกลุ่มเกษตรกรเสนอต่อนายทะเบียนสหกรณ์ผ่านหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์

(๒) รายงานการสอบบัญชีประจำปี

(๒.๑) กรณีสหกรณ์ ให้ผู้สอบบัญชีเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีต่อสมาชิกสหกรณ์ และเสนอรายงานผลการตรวจสอบบัญชีต่ออธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ตามรูปแบบและรายการที่กำหนดท้ายระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ว่าด้วยการสอบบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒.๒) กรณีกลุ่มเกษตรกร ให้ผู้สอบบัญชีเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีต่อสมาชิกกลุ่มเกษตรกรและเสนอรายงานผลการตรวจสอบบัญชีต่อนายทะเบียนสหกรณ์ ตามรูปแบบและรายการที่กำหนดท้ายระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการสอบบัญชีกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๒

ทั้งนี้ รายงานของผู้สอบบัญชีกำหนดให้มีวรรคเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับสหกรณ์ทุกประเภทและกลุ่มเกษตรกร ยกเว้นสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่มีทุนดำเนินงานต่ำกว่า ๕ ล้านบาท ผู้สอบบัญชีจะพิจารณาเรื่องสำคัญในการตรวจสอบไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีหรือไม่ก็ได้

(๒.๓) ให้ผู้สอบบัญชีจัดส่งรายงานของผู้สอบบัญชี รายงานผลการตรวจสอบบัญชี และงบการเงิน ต่ออธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ตามระยะเวลาที่กำหนด ดังนี้

- สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่มีระดับความยากในการสอบบัญชี “มากที่สุด” และ “มาก” ให้จัดส่งภายใน ๑๕ วันทำการ นับถัดจากวันที่แสดงความเห็นต่องบการเงิน

- สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่มีระดับความยากในการสอบบัญชี “ปานกลาง” และ “น้อย” ให้จัดส่งภายใน ๑๐ วันทำการ นับถัดจากวันที่แสดงความเห็นต่องบการเงิน

อนึ่ง กรณีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ผู้สอบบัญชีใช้ระบบกระดาษทำการ อิเล็กทรอนิกส์ : EWP หรือ โปรแกรมระบบจัดการกระดาษทำการ : CAD-WP ให้ผู้สอบบัญชีส่งแฟ้มกระดาษทำการ อิเล็กทรอนิกส์ : EWP หรือ โปรแกรมระบบจัดการกระดาษทำการ : CAD-WP ให้หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ สอบทานงานเป็นลำดับสุดท้ายและปิดแฟ้มกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ : EWP หรือ โปรแกรมระบบจัดการกระดาษทำการ : CAD-WP ภายใน ๑๐ วันทำการ นับถัดจากวันที่หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ สอบทานงานแล้วเสร็จ (วันที่สอบทานครั้งสุดท้ายภายหลังวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงิน ซึ่งผู้สอบบัญชีได้จัดทำกระดาษทำการที่สมบูรณ์ และเสร็จสิ้นกระบวนการสอบบัญชีทั้งหมดแล้ว)

(๒.๔) ให้ผู้สอบบัญชีทำหนังสือถึงประธานกรรมการสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เพื่อจัดส่งรายงานของผู้สอบบัญชีพร้อมงบการเงิน และสำเนารายงานผลการตรวจสอบบัญชีให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เพื่อนำเสนอไว้ในรายงานประจำปีของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

(๓) การรายงานผลการปฏิบัติงานสอบบัญชีผ่านระบบ Intranet

(๓.๑) ให้ผู้สอบบัญชีจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ในระบบประเมินจัดชั้นคุณภาพงานสอบบัญชี (CAD_RANK) ภายหลังจากที่หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ สอบทานร่างรายงานของผู้สอบบัญชีแล้วเสร็จ แต่ไม่เกินวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงิน

(๓.๒) ให้ผู้สอบบัญชีรายงานข้อมูลในระบบสารสนเทศทางการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร (Input form) ภายใน ๕ วันทำการ นับถัดจากวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงิน

(๔) กรณีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรจัดตั้งใหม่เป็นปีแรก และตั้งแต่จดทะเบียนจนถึงวันสิ้นปี ทางบัญชีไม่มีรายการรับ - จ่ายเงินในระหว่างปีบัญชี สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรจึงไม่มีงบการเงินให้ตรวจสอบ ให้คณะกรรมการดำเนินการรับรองว่าสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรไม่มีรายการรับ - จ่ายในระหว่างปีบัญชี และผู้สอบบัญชี ไม่ต้องจัดทำรายงานของผู้สอบบัญชี แต่ให้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบบัญชีเพื่อรายงานข้อมูลอื่น ๆ รวมถึงข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการดำเนินการทั่วไปของสหกรณ์ และให้บันทึกข้อมูลในระบบแผนและผลการปฏิบัติงาน (CAD_PLAN) โดยบันทึกวันที่ในรายงานผลการตรวจสอบบัญชีแทนวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี

๘. การควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี

๘.๑ ผู้สอบบัญชี

ให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีของตนเองและผู้ช่วยผู้สอบบัญชี โดยสอบทานแฟ้มกระดาษทำการและหลักฐานการสอบบัญชีต่าง ๆ ว่าได้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์และวิธีการ ตรวจสอบที่กำหนดไว้ในแนวการสอบบัญชี รวมทั้งพิจารณาความเหมาะสมและความเพียงพอของหลักฐาน การสอบบัญชีที่ใช้สนับสนุนการแสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์ในรายงานของผู้สอบบัญชีและการจัดทำ รายงานผลการตรวจสอบบัญชี ทั้งนี้ ให้มีการสอบทานงานสอบบัญชีก่อนลงลายมือชื่อในรายงานของผู้สอบบัญชี และรายงานผลการตรวจสอบบัญชี

๘.๒ หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ สอบทานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีทุกชิ้นงาน ตั้งแต่การวางแผนงานสอบบัญชี การปฏิบัติงานสอบบัญชี และการรายงานการสอบ บัญชีระหว่างปีและประจำปีให้แล้วเสร็จก่อนที่ผู้สอบบัญชีจะแสดงความเห็นต่องบการเงิน และแจ้งผลการสอบ ทานงานให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ทราบ ทั้งนี้ ในการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี ต้องจัดให้มี หลักฐานการสอบทานงานเป็นลายลักษณ์อักษร

๘.๓ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐/กองควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีสหกรณ์

- (๑) ประเมินคุณภาพผลงานของผู้สอบบัญชีภาครัฐในความรับผิดชอบตามแบบประเมินคุณภาพงานสอบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และแจ้งผลการประเมินคุณภาพผลงานสอบบัญชีเป็นลายลักษณ์อักษรให้หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์เพื่อแจ้งให้ผู้สอบบัญชีทราบ พร้อมรายงานผลการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีในระบบสารสนเทศของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และสรุปผลการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาครัฐในความรับผิดชอบทุกวันสิ้นเดือนเสนอกองควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีสหกรณ์
- (๒) กองควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีสหกรณ์ สรุปผลการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีทั้งหมดทุกวันสิ้นเดือนพร้อมข้อเสนอแนะ เพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชีเสนอต่ออธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ..... โทร. ....

ที่ กษ ..... / ..... วันที่ .....

เรื่อง รายงานผลการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร.....

เรียน หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....

ตามที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....ได้มอบหมายให้ข้าพเจ้า
ตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี งบการเงิน และรายละเอียดประกอบงบการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
.....สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....ซึ่งข้าพเจ้าได้ดำเนินการตรวจแนะนำ
การจัดทำบัญชีวันที่.....ถึงวันที่.....เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผล
การตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ : สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

รายงานผลการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี
สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร.....
จังหวัด.....
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....

เสนอ หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....

ตามทีสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....ได้มอบหมายให้ข้าพเจ้า
ตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี งบการเงิน และรายละเอียดประกอบงบการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
.....สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....นั้น ข้าพเจ้าได้ตรวจแนะนำ ครั้งที่.....
เมื่อวันที่.....ถึงวันที่.....รวม.....วัน ณ.....จึงขอรายงานผล
การตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี ดังนี้

๑. เรื่องที่ตรวจแนะนำ

- เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ข้าพเจ้าได้แนะนำให้แก่.....
ตำแหน่ง.....โดยแนะนำเกี่ยวกับ.....
ผลการตรวจแนะนำ.....
- สมุดบัญชีขั้นต้น ข้าพเจ้าได้แนะนำให้แก่.....ตำแหน่ง.....
โดยแนะนำเกี่ยวกับ.....
ผลการตรวจแนะนำ.....
- สมุดบัญชีขั้นปลาย ข้าพเจ้าได้แนะนำให้แก่.....ตำแหน่ง.....
โดยแนะนำเกี่ยวกับ.....
ผลการตรวจแนะนำ.....
- บัญชีย่อยและทะเบียน ข้าพเจ้าได้แนะนำให้แก่.....ตำแหน่ง.....
โดยแนะนำเกี่ยวกับ.....
ผลการตรวจแนะนำ.....
- งบทดลอง ข้าพเจ้าได้แนะนำให้แก่.....ตำแหน่ง.....
โดยแนะนำเกี่ยวกับ.....
ผลการตรวจแนะนำ.....
- งบการเงิน ข้าพเจ้าได้แนะนำให้แก่.....ตำแหน่ง.....
โดยแนะนำเกี่ยวกับ.....
ผลการตรวจแนะนำ.....
- รายละเอียดประกอบงบการเงิน ข้าพเจ้าได้แนะนำให้แก่.....
ตำแหน่ง.....โดยแนะนำเกี่ยวกับ.....
ผลการตรวจแนะนำ.....
- อื่นๆ ข้าพเจ้าได้แนะนำให้แก่.....ตำแหน่ง.....
โดยแนะนำเกี่ยวกับ.....
ผลการตรวจแนะนำ.....

๒. เรื่องที่สอบทาน

๒.๑ .....

๒.๒ .....

๓. ข้อสังเกตที่พบจากการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี (ถ้ามี)

๓.๑ .....

๓.๒ .....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

บันทึกข้อความ

เอกสารแนบ ๒

ส่วนราชการ ..... โทร. ....

ที่ กษ ..... / ..... วันที่ .....

เรื่อง รายงานผลการติดตามการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร .....

เรียน หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....

ตามที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....ได้มอบหมายให้.....
ตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี งบการเงิน และรายละเอียดประกอบงบการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
..... สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....และมอบหมายให้ข้าพเจ้าดำเนินการติดตามผล
การตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี ซึ่งข้าพเจ้าได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้
ทั้งนี้ เพื่อเป็นการบูรณาการทำงานร่วมกัน ข้าพเจ้าเห็นควรส่งสำเนารายงานผลการติดตาม
การตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร..... ให้สหกรณ์จังหวัด.....
ทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดลงนามในหนังสือถึงสหกรณ์จังหวัด
.....ที่แนบมาพร้อมนี้

(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ : สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ..... โทร. ....

ที่ กษ ..... / ..... วันที่ .....

เรื่อง ขอส่งสำเนารายงานผลการติดตามการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี

เรียน สหกรณ์จังหวัด.....

ด้วยสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....ได้ดำเนินการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี งบการเงิน และรายละเอียดประกอบงบการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร.....สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....โดยได้ตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี ครั้งที่.....เมื่อวันที่.....ถึงวันที่.....รวม.....วัน ณ.....และได้ดำเนินการติดตามผลการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชีไปแล้ว เมื่อวันที่.....

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการบูรณาการทำงานร่วมกันให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดียิ่งขึ้น จึงขอส่งสำเนารายงานผลการติดตามการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชีของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร..... (เอกสารแนบ) เพื่อให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัด..... ช่วยติดตามและผลักดันให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรสามารถจัดทำบัญชีได้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

.....
(.....)

หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....

หมายเหตุ : สามารถปรับเปลี่ยนข้อความได้ตามความเหมาะสม

รายงานผลการติดตามการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี
สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร.....
จังหวัด.....
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....

เสนอ หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....

ตามที่หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....ได้มอบหมายให้ข้าพเจ้า
ตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี งบการเงิน และรายละเอียดประกอบงบการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
..... สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....ซึ่งข้าพเจ้าได้ตรวจแนะนำ ครั้งที่.....ไปแล้ว เมื่อ
วันที่..... ถึงวันที่.....รวม.....วัน ณ.....และข้าพเจ้าได้ดำเนินการ
ติดตามผลการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี ในวันที่.....จึงขอรายงานผลการติดตามการตรวจ
แนะนำการจัดทำบัญชี ดังนี้

ผลการติดตามการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี

- เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี.....
- สมุดบัญชีขึ้นต้น.....
- สมุดบัญชีขึ้นปลาย.....
- บัญชีย่อยและทะเบียน.....
- งบทดลอง.....
- งบการเงิน.....
- รายละเอียดประกอบงบการเงิน.....
- อื่นๆ.....
- ข้อสังเกตที่พบจากการติดตามการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชี...(ถ้ามี).....

จากผลการติดตามการตรวจแนะนำการจัดทำบัญชีข้างต้น ข้าพเจ้าประเมินว่าสหกรณ์/
กลุ่มเกษตรกร..... * จะสามารถจัดทำบัญชี งบการเงิน และรายละเอียดประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....ให้ตรวจสอบได้ **หรือ** ** จะไม่สามารถจัดทำบัญชี งบการเงิน
และรายละเอียดประกอบงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....ให้ตรวจสอบได้ และยังคงต้องได้รับ
การตรวจแนะนำการจัดทำบัญชีเกี่ยวกับ.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ..... โทร. ....

ที่ กษ...../..... วันที่ .....

เรื่อง การเตรียมความพร้อมในการส่งงบการเงินให้ตรวจสอบ สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร.....สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....

เรียน หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....

ตามที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....ได้มอบหมายให้ข้าพเจ้าเป็นผู้สอบบัญชีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร.....สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....นั้น เนื่องจากใกล้ถึงวันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร..... ผู้สอบบัญชีได้ทำหนังสือแจ้งให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเตรียมความพร้อมในการจัดทำงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงินเพื่อขอรับบริการตรวจสอบบัญชี ทั้งนี้ ได้แนบหนังสือเรียนประธานกรรมการสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร.....เพื่อแจ้งการส่งงบการเงินให้ตรวจสอบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ : สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ที่ กษ...../.....

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....

วันที่.....

เรื่อง การจัดทำงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงินเพื่อรับบริการตรวจสอบบัญชี

เรียน ประธานกรรมการสหกรณ์.....จำกัด

อ้างถึง ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ กษ ๐๔๐๔/ว ๘๒ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓

ตามระเบียบที่อ้างถึง คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีหน้าที่จัดทำบัญชีและงบการเงิน ตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดให้ถูกต้องตามความเป็นจริง เพื่อแสดงฐานะการเงิน การดำเนินงาน และกระแสเงินสดสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีของสหกรณ์ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และส่งให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ แล้วนำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๖ โดยให้สหกรณ์จัดทำงบการเงิน และรายละเอียดประกอบงบการเงิน เพื่อรับบริการตรวจสอบบัญชี ตามรายละเอียดสิ่งที่ส่งมาด้วย นั้น

บัดนี้ ใกล้ถึงวันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ จึงขอให้สหกรณ์จัดทำบัญชี งบการเงิน และรายละเอียดประกอบงบการเงิน สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่.....ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว เพื่อส่งให้ผู้สอบบัญชี ประเมินความพร้อมรับการตรวจสอบและกำหนดวันเข้าตรวจสอบบัญชีประจำปี หากสหกรณ์มีความประสงค์ ให้แนะนำการจัดทำงบการเงิน หรือรายละเอียดประกอบงบการเงินให้ประสานมายังสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ .....เพื่อให้คำแนะนำการจัดทำบัญชี งบการเงิน หรือรายละเอียดประกอบงบการเงินให้ ครบถ้วนถูกต้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....

สายสอบบัญชีที่.....

โทร. ....

โทรสาร. ....

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ .....

ที่ กษ...../.....

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....

วันที่.....

เรื่อง การจัดทำงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงินเพื่อรับบริการตรวจสอบบัญชี

เรียน ประธานกรรมการกลุ่มเกษตรกร.....

อ้างถึง ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ กษ ๐๔๐๔/ว ๘๒ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓

ตามระเบียบที่อ้างถึง คณะกรรมการดำเนินการกลุ่มเกษตรกรมีหน้าที่จัดทำบัญชี และงบการเงินตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดให้ถูกต้องตามความเป็นจริง เพื่อแสดงฐานะการเงิน และการดำเนินงานสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีของกลุ่มเกษตรกรให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และส่งให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ แล้วนำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ของกลุ่มเกษตรกรภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๔ โดยให้กลุ่มเกษตรกรจัดทำ งบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงิน เพื่อรับบริการตรวจสอบบัญชี ตามรายละเอียดสิ่งที่ส่งมาด้วย นั้น

บัดนี้ ใกล้ถึงวันสิ้นปีทางบัญชีของกลุ่มเกษตรกร จึงขอให้กลุ่มเกษตรกรจัดทำบัญชี งบการเงิน และรายละเอียดประกอบงบการเงิน สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่.....ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว เพื่อส่งให้ ผู้สอบบัญชีประเมินความพร้อมรับการตรวจสอบและกำหนดวันเข้าตรวจสอบบัญชีประจำปี หากกลุ่มเกษตรกร มีความประสงค์ให้แนะนำการจัดทำงบการเงิน หรือรายละเอียดประกอบงบการเงินให้ประสานมายังสำนักงาน ตรวจบัญชีสหกรณ์.....เพื่อให้คำแนะนำการจัดทำบัญชี งบการเงิน หรือรายละเอียดประกอบ งบการเงินให้ครบถ้วนถูกต้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....

สายสอบบัญชีที่.....

โทร. ....

โทรสาร. ....

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ .....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ..... โทร. ....

ที่ กษ ..... / ..... วันที่ .....

เรื่อง แจ้งเตือนการส่งงบการเงินให้ตรวจสอบสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร.....สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....

เรียน หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....

ตามคำสั่งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์/นายทะเบียนสหกรณ์ ที่.....ลงวันที่.....
ได้แต่งตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นผู้สอบบัญชีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร.....สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....นั้น
ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าตรวจสอบบัญชีประจำปีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรดังกล่าวได้ เนื่องจากสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
ไม่ส่งหนังสือขอรับบริการตรวจสอบบัญชีและงบการเงินให้ตรวจสอบภายใน ๓๐/๖๐ วัน ข้าพเจ้าจึงทำหนังสือ
แจ้งเตือนสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้ส่งงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงินให้ตรวจสอบครั้งที่.....
ทั้งนี้ ได้แนบหนังสือเรียนประธานกรรมการสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร..... เพื่อแจ้งเตือน
การส่งงบการเงินให้ตรวจสอบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

.....
(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ : สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ที่ กษ...../.....

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์....

วันที่.....

เรื่อง แจ้งเตือนการส่งงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงินให้ตรวจสอบ ครั้งที่.....

เรียน ประธานกรรมการสหกรณ์.....จำกัด

อ้างถึง หนังสือสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....ที่.....ลงวันที่.....

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....ได้แจ้งให้สหกรณ์
จัดทำงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....เพื่อรับบริการ
ตรวจสอบบัญชี นั้น

บัดนี้ เวลาล่วงเลยวันสิ้นปีทางบัญชีมากกว่า (ระบุจำนวนวัน ๓๐ วันหรือ ๖๐ วัน) วันแล้ว
แต่สหกรณ์ยังไม่ได้นำส่งงบการเงินประจำปี ให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ เพื่อให้สหกรณ์สามารถนำเสนอ
งบการเงินให้ที่ประชุมใหญ่สหกรณ์อนุมัติ ภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี และจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี
เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิกได้อย่างรวดเร็ว สหกรณ์ควรรีบดำเนินการจัดส่งงบการเงิน และรายละเอียด
ประกอบงบการเงินตามรูปแบบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด เพื่อให้ผู้สอบบัญชีประเมินความพร้อมรับการตรวจสอบ
และกำหนดวันเข้าตรวจสอบบัญชีประจำปี รวมทั้งสหกรณ์สามารถนำเสนองบการเงินต่อที่ประชุมใหญ่ภายใน
๑๕๐ วัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....

สายสอบบัญชีที่.....

โทร. ....

โทรสาร. ....

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ .....

*หมายเหตุ กรณีแจ้งเตือนครั้งแรกให้ตัดข้อความ “ครั้งที่.....” ออก

ที่ กษ...../.....

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....

วันที่.....

เรื่อง แจ้งเตือนการส่งงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงินให้ตรวจสอบ ครั้งที่.....

เรียน ประธานกรรมการกลุ่มเกษตรกร.....

อ้างถึง หนังสือสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....ที่.....ลงวันที่.....

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....ได้แจ้งให้กลุ่มเกษตรกร
จัดทำงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....เพื่อรับบริการ
ตรวจสอบบัญชี นั้น

บัดนี้ เวลาล่วงเลยวันสิ้นปีทางบัญชีมากกว่า (ระบุจำนวนวัน ๓๐ วันหรือ ๖๐ วัน) วันแล้ว
แต่กลุ่มเกษตรกรยังไม่ได้นำส่งงบการเงินประจำปี ให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรสามารถนำเสนอ
งบการเงินให้ที่ประชุมใหญ่สหกรณ์อนุมัติ ภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี และจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี
เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิกได้อย่างรวดเร็ว กลุ่มเกษตรกรควรรีบดำเนินการจัดส่งงบการเงิน
และรายละเอียดประกอบงบการเงินตามรูปแบบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด เพื่อให้ผู้สอบบัญชีประเมินความพร้อม
รับการตรวจสอบและกำหนดวันเข้าตรวจสอบบัญชีประจำปี รวมทั้งกลุ่มเกษตรกรสามารถนำเสนองบการเงิน
ต่อที่ประชุมใหญ่ภายใน ๑๕๐ วัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์.....

สายสอบบัญชีที่.....

โทร. ....

โทรสาร. ....

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ .....

*หมายเหตุ กรณีแจ้งเตือนครั้งแรกให้ตัดข้อความ “ครั้งที่.....” ออก